

VETERINARSKI SPECIJALISTIČKI INSTITUT POŽAREVAC
u saradnji sa Veterinarskom komorom

ZBORNIK RADOVA I KRATKIH SADRŽAJA

OSAMNAESTOG ON-LINE SAVETOVANJA

SA MEDUNARODNIM UČEŠĆEM

~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~

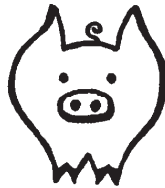
Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine
Fakultet veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu

GENERALNI SPONZOR

VETERINARSKI SPECIJALISTIČKI INSTITUT POŽAREVAC
u saradnji sa Veterinarskom komorom

ZBORNIK RADOVA I KRATKIH SADRŽAJA

OSAMNAESTOG ON-LINE SAVETOVANJA

SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~

Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine
Fakultet veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu

GENERALNI SPONZOR

SADRŽAJ

I plenarno zasedanje:

SELEKCIJA I EKONOMIKA U SVINJARSTVU

Diana Ioana Olah, Emöke Páll, Adrian Valentin Potârniche, Constantin Cerbu, Carmen Dana Șandru, Aurel Vasiiu, Monica Ioana Suătean, Sergiu Dan Zăblău, Emilia Ungureanu and Marina Spînu:

AFRICAN SWINE FEVER SPREADING LIKE WILDFIRE IN ROMANIA. SHORT EPIDEMIOLOGICAL REVIEW -----5

Milena Živojinović, Slavonka Stokić Nikolić, Ivan Dobrosavljević, Milica Lazić, Oliver Savić, Jovan Popović, Sonja Paunović, Vesna Gonsiorovski:

AFRIČKA KUGA SVINJA NA TERITORIJI BRANIČEVSKOG I PODUNAVSKOG OKRUGA -----6

Milijana Nešković, Bojan Ristić, Rade Došenović, Branislav Aleksić, Tijana Dragojević, Daniel Bogosavljević:

EPIZOOTIOLOŠKA SITUACIJA AFRIČKE KUGE SVINJA U ZAJEČARSKOM I BORSKOM OKRUGU -----7

Bojan Ristić, Milijana Nešković, Radoslav Došen:

PATOMORFOLOŠKE PROMENE KOD DIVLJIH SVINJA (*SUS SCROFA*) OBOLELIH OD AFRIČKE KUGE NA ZAJEČARSKOM I BORSKOM -----9

Jasna Stevanović, Jasna Prodanov – Radulović, Oliver Savić, Milorad Mirilović:

SVINJARSTVO POSMATRANO KROZ TRANZICIONI PERIOD PRIVREDE U REPUBLICI SRBIJI -----10

Damir Rimac:

STABILNOST SVINJARSKE PROIZVODNJE U MODERNOM KAPITAL-INTENZIVNOM SISTEMU -----11

Sanjin Ivanović, Radomir Savić, Dragan Radojković:

EKONOMSKI EFEKTI TOVA SVINJA NA PORODIČNIM POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA -----31

Vlado Vuković:

GENETSKI PROGRES I SELEKCIJA TOPIGS NORSVIN -----32

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

II plenarno zasedanje:

HIGIJENA NAMIRNICA I ZAKONSKA REGULATIVA

Svetlana Mrkovački, Jelena Petković:

REZULTATI ISPITIVANJA KRITERIJUMA BEZBEDNOSTI I HIGIJENE PROCESA U
UZORCIMA IZ PROGRAMA MONITORINGA BEZBEDNOSTI HRANE
ŽIVOTINJSKOG POREKLA ZA 2020. GODINU NA EPIZOOTIOLOŠKIM PODRUČJIMA
VSI ŠABAC I VSI JAGODINA-----34

Jasna Kureljušić, Jelena Petrović, Svetlana Mrjkovački, Jelena Petković:

CAMPYLOBACTER SPP. U HRANI -----42

Jelena Petrović, Brankica Kartalović, Radomir Ratajac, Jasna Prodanov Radulović:

REZIDUE SULFONAMIDA U MESU I MEDU -----48

III plenarno zasedanje:

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA SVINJA

*Jovan Bojkovski, Jasna Prodanov-Radulović, Milica Živkov Baloš, Ivan Pavlović, Nemanja
Zdravković, Maletić Jelena, Ivan Dobrosavljević:*

DELOVANJE NESPECIFIČNIH ČINILACA ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVSTVENO
STANJE SVINJA SA KOMERCIJALNIH FARM I -----50

Radoslav Došen:

MORTALITET PRASADI PRE ZALUČENJA -----55

*Božidar Savić, Nemanja Zdravković, Oliver Radanović, Nemanja Jezdimirović, Branislav
Kureljušić, Bojan Milovanović, Ognjen Stevančević:*

SALMONELLA ENTERICA SUBSPECIES ENTERICA SEROVAR CHOLERAESUIS
INFEKCIJA KOD ZALUČENE PRASADI -----56

*Branislav Kureljušić, Božidar Savić, Vesna Milićević, Oliver Radanović, Ivan Dobrosavljević,
Nemanja Jezdimirović, Bojan Milovanović, Jadranka Žutić, Christiane Weissenbacher-Lang:*

NEKROZA UŠNE ŠKOLJKE KOD SVINJA – ISPITIVANJE MOGUĆIH ETIOLOŠKIH
FAKTORA -----57

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

Ivan Pavlović, Slobodan Stanojević, Oliver Radanović, Nemanja Zdravković, Ivan Dobrosavljević, Jovan Bojkovski, Slavonka Stokić-Nikolić, Igor Stojanov:

KRIPTOSPORIODIOZA DIVLJIH SVINJA - POTENCIJALNI IZVOR INFEKCIJE ZA
DOMAĆE SVINJE -----58

Jakov Nišavić, Andrea Radalj, Aleksandar Živulj, Isidora Prošić, Nenad Milić:

LABORATORIJSKA DIJAGNOSTIKA VIRUSNIH INFEKCIJA KOD SVINJA -----65

IV plenarno zasedanje:

**ISHRANA-SAVREMENA TEHNOLOGIJA GAJENJA I
REPRODUKCIJE SVINJA**

*Aleksandar Milovanović, Tomislav Barna, Jelena Apić, Igor Stojanov, Miodrag Lazarević,
Nevena Maksimović:*

UTICAJ ZRAČENJA SEMENA NERASTOVA CRVENIM DELOM SVETLOSNOG
SPEKTRA NA VELIČINU LEGLA KRMAČA -----71

Milan Maletić, Slobodanka Vakanjac, Jovan Blagojević:

PROTOKOLI ZA SINHRONIZACIJU ESTRUSA NAZIMICA I KRMAČA -----73

Mareike Hörstmann:

SUCKLING PIGLETS: ARE THERE ALTERNATIVES TO IRON INJECTIONS -----74

Aleksandar Kostić:

VETERINARSKA DIJETETIKA-UPOTREBA FULVINSKE KISELINE U ISHRANI I
NAPAJANJU ŽIVOTINJA ZA TOV SA CILJEM PREVENIRANJA OŠTEĆENJA
DIGESTIVNOG TRAKTA KAO I POTPORNJA TERAPIJA U SLUČAJU VEĆ
PRISUTNIH ENTEROPATIJA SA POSLEDIČNIM OŠTEĆENJEM DIGESTIVNOG
TRAKTA ŽIVOTINJA -----75

*Jasna Prodanov-Radulović, Vladimir Polaček, Siniša Grubač, Jelena Petrović, Mirčeta
Jovan, Milijana Nešković, Jovan Bojkovski:*

SAGLEDAVANJE EKSTERNIH BIOSIGURNOSNIH MERA NA KOMERCIJALNIM
FARMAMA SVINJA U VOJVODINI -----77

**DELOVANJE NESPECIFIČNIH ČINILACA ŽIVOTNE SREDINE NA
ZDRAVSTVENO STANJE SVINJA SA KOMERCIJALNIH FARM
(PREGLED ISTRAŽIVANJA)**

Jovan Bojkovski¹, Jasna Prodanov- Radulović², Milica Živkov Baloš², Ivan Pavlović³, Nemanja Zdravković³, Maletić Jelena⁴, Ivan Dobrosavljević⁵

¹ Fakultet veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu, Bulevar oslobođenja 18, Beograd

² Naučni institut za veterinarsatvo „Novi Sad, Rumenički put. 20, Novi Sad

³ Makroprogres, doo, Beograd

⁴ Veternarski specijalistički institut „Požarevac“, Dunavska 89B, Požarevac

Kratak sadržaj

U dužem vremenskom periodu, na velikim komercijalnim farmama svinja praćeno je prisustvo hemijskih zagađivača životne sredine (teški metali) i njihov uticaj na zdravstveno stanje životinja. Prisustvo teških metala (Cd, Pb, Hg) u organizmu dovodi često do ireverzibilnih promena i pojave toksičnosti. Metodom atomske apsorpcione spektrometrije dokazano je prisustvo sadržaja Pb, Cd, Hg u krvi i ejakulatu nerastova. Rezultati istraživanja pokazuju da postoji opasnost od kontaminacije stočne hrane teškim metalima i njihovom deponovanju u organizmu životinja, kao i opasnost po reproduktivnu sposobnost nerastova. Urađena je i distribucija navedenih metala u krvnoj plazmi zalućene prasadi. Dobijeni rezultati ukazuju da postoji razlika u resorpciji teških metala (Pb, Cd, Hg) u zavisnosti od starosti životinje. Naša preporuka za farme industrijskog tipa je da treba da se deluje na smanjenje rizika od dejstva teških metala, radi na uvođenju višestepenog monitoring kvaliteta sirovina i gotovih proizvoda, kao i na primeni adekvatnih protektora od toksičnih dejstava ovih agenasa.

Ključne reči: svinje, teški metali, komercijalna farma

Uvod

Posebnu opasnost za žive sisteme predstavljaju teški metali koji reagujući sa organskim molekulima menjaju njihovu strukturu i funkciju. U organizam teški metali prodiru preko organa za disanje, varenje i kože. Rezultati višegodišnjeg istraživanja ukazali su na opasnost od kontaminacije stočne hrane teškim metalima i njihovog deponovanja u organizam životinja, sa posledicama po zdravstveno stanje i reproduktivnu sposobnost domaćih životinja (Živkov Baloš et al., 2007). Prema podacima naših ispitivanja nivoi toksični elemenata u hrani za životinje i hrani animalnog porekla, iz godine u godinu pokazuju lagan porast (Mihaljev et al., 1996, 1999, 2000, 2003; Živkov Baloš et al., 2000). Konzumiranjem toksičnih elemenata u manjim količinama kroz duži period vremena, dolazi do njihovog nakupljanja u pojedinim tkivima i organima, što uzrokuje ekonomske štete u vidu usporenog rasta, smanjenja efikasnosti iskorišćavanja hrane, pada prirasta, produženog perioda tova, smanjenja

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

636.4(082)

614.449.973.11(082)

СИМПОЗИЈУМ са међународним учешћем "Здравствена заштита, селекција и репродукција свиња" (18 ; 2021 ; Београд)

Zbornik radova i kratkih sadržaja Osamnaestog on-line savetovanja sa

međunarodnim učešćem "Zdravstvena zaštita, selekcija i reprodukcija

svinja", Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine. / [organizatori]

Veterinarski specijalistički institut "Požarevac" u saradnji sa

Veterinarskom komorom. - Požarevac : Sitograf RM :

Veterinarski

specijalistički institut, 2021 (Požarevac : Sitograf RM). - 77 str. :
ilustr. ; 24 cm

Tiraž 300. - Bibliografija uz većinu radova.

ISBN 978-86-6419-046-6 (SRM)

1. Ветеринарски специјалистички институт "Пожаревац"
(Пожаревац)

а) Свиње - Здравствена заштита - Зборници б) Свиње -
Размножавање -
Зборници

COBISS.SR-ID 51058185